

การพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี¹

ดิฐพงษ์ อุเทศธำรง

สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

e-mail: conductor_2526@hotmail.com

บทคัดย่อ

การแสดงดนตรีที่ประสบความสำเร็จ นักดนตรีต้องมีการวางแผนเพื่อเตรียมตัวทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจให้การแสดงมีความสมบูรณ์ที่สุด เมื่อนักดนตรีมีการเตรียมตัวฝึกซ้อมที่ถูกต้องจะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถควบคุมเทคนิคการบรรเลงเครื่องดนตรีช่วยลดความประหม่าและตื่นเวที การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ของนักศึกษาหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง
- 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาปฏิบัติเครื่องลมทองเหลือง จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ บทประพันธ์การบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง จำนวน 5 บทเพลง รูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง แบบสังเกต แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพของรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง และผู้วิจัยได้หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้อง (IOC) ที่ได้ คือ 0.89 สามารถใช้ได้ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มเติมหัวข้อเกี่ยวกับการแสวงหาศิลปินต้นแบบและผู้เชี่ยวชาญในด้านการบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรี

¹ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยว สำหรับเครื่องลมทองเหลือง พบว่า ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้มีส่วนอย่างแนวทางการวิเคราะห์บทเพลง เพิ่มรายละเอียดในเรื่องตัวอย่างของเทคนิคในการบรรเลงในแต่ละหัวข้อให้ชัดเจน และเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมตัว และจัดการแสดงหรือขึ้นบรรเลงบนเวทีการแสดง

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยว สำหรับเครื่องลมทองเหลือง พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมกับการวางแผนการฝึกปฏิบัติการบรรเลงเดี่ยวของเครื่องลมทองเหลือง เพราะผู้ฝึกปฏิบัติจะได้มีแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการฝึกของตนเอง การวิเคราะห์บทเพลง การฝึกซ้อมที่ถูกต้อง และการเตรียมตัวก่อนการแสดง

คำสำคัญ : ทักษะ, การบรรเลงเดี่ยว, เครื่องลมทองเหลือง

The Solo Skill Development for Brass Instruments of Bachelor of Arts Students Majoring in Music, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Ditthapong Uthetthamrong

Department of MUSIC, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Ubon Ratchathani Rajabhat University

e-mail: conductor_2526@hotmail.com

ABSTRACT

To create a successful music performance, musicians need to well plan for both physical and mental preparation to perfectly complete the performance. When the musicians practice their performance right; they will be able to understand and able to control techniques used for playing the instruments. This helps reduce their anxiety and excitement when they are on the stage. The study of the Development of Music-Major students' Brass Recital Skill at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchatani Rajabhat University is aimed 1) to develop a model to improve the students' brass Recital skill; 2) to find out the efficiency of the designed model for improving students' brass Recital skill and 3) to investigate the students' satisfaction toward the use of the designed model for improving brass Recital skill. Participants in this study were, purposively sampled, five Music Major students enrolling the course Brass Performance. The instruments used for this research include 5 brass instrument music; a model to improve the students' brass Recital skill, an observation form, an evaluation form and a satisfaction survey form. The results of the study are as follows. 1) For the efficiency of the designed model to improve students' brass Recital skill, the designed model was evaluated by the three specialists, $IOC = 0.89$. It implies that the designed model is qualified to be used. However, it is suggested by the specialists that the issues regarding the role model of artists and professional brass musicians should be added. 2) Most specialists as evaluators were satisfied with the

designed model to improve students' brass Recital skill at highest level ($\bar{X} = 4.63$). They also suggested adding the issue of how to analyze the music, details of techniques for performing in deep for each of the topics and more details about how to prepare and organize the performance and the stage performance. 3). Most students were satisfied with the designed model to improve students' brass Recital skill at highest level ($\bar{X} = 4.56$). They agreed that the designed model is appropriate for them to plan for practicing brass Recital because practitioners are able to plan in advance for their preparation, to analyze the music, to practice appropriately with right techniques and to prepare before performing.

Keywords : Skill, Recital, Brass

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีการเปิดสอนสาขาวิชาดนตรีทั้งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ดังนั้นการจัดการศึกษาทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา จึงเป็นการศึกษาเพื่อที่จะสร้างผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีออกสู่สังคม เพื่อประกอบอาชีพทางดนตรี และเพื่อยกฐานะของวิชาชีพดนตรีให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมสาขาวิชาชีพด้านอื่น ๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การเรียนดนตรีนั้น ผู้เรียนต้องมีผู้ชี้แนะ ตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมในประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถเรียนรู้และฝึกทักษะดนตรีอย่างถูกต้อง และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการจัดกิจกรรมดนตรีให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้สร้างสรรค์ ผู้แสดง และผู้ฟัง

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามหลักวิชาการดนตรี มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม (สาขาวิชาดนตรี, 2554 : 6)

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล การปฏิบัติรวมวงดนตรีสากล และรายวิชาการแสดงเดี่ยว นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะทางด้านการปฏิบัติอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาวิชาชีพทางด้านดนตรีวิชาปฏิบัติเครื่องลมทองเหลือง

(Brass Performance) เป็นวิชาในหมวดวิชาเฉพาะซึ่งให้ผู้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีเลือกปฏิบัติเป็นเครื่องมือเอกของตนเอง มุ่งจัดการเรียนการสอนในเรื่องของส่วนประกอบของเครื่องดนตรี การหยิบจับเครื่องดนตรี ทำทาง การดูแลรักษา การหายใจ การวางปาก สำเนียง (ความเพี้ยนเสียงสูง – ต่ำ) คุณภาพของเสียง ศิลปะของการเป่า (เทคนิค) การถ่ายทอดอารมณ์ บทฝึกและวรรณกรรมดนตรี ปรัชญาของนักดนตรี และการแสดง จัดการศึกษาทั้งหมด 6 ภาคการศึกษา ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 เมื่อนักศึกษาสามารถศึกษาวิชาปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองผ่านตามเกณฑ์แล้ว นักศึกษาจะได้นำเอาความรู้และทักษะการปฏิบัติ รวมถึงเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาการแสดงเดี่ยว (Recital) เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 4 เป็นวิชาที่มุ่งเน้นการนำเสนอทักษะการปฏิบัติ เครื่องดนตรีของนักศึกษา โดยจัดแสดงเดี่ยวต่อสาธารณชน ภายใต้ความเห็นชอบและความควบคุมของคณาจารย์ เป็นวิชาที่นำเอาสรรพวิทยาและวิชาความรู้ต่าง ๆ ทางด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรีมานำเสนอต่อสาธารณชน โดยผ่านการควบคุมอย่างเข้มงวดจากคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาการแสดงเดี่ยวนั้นจำเป็นต้องให้นักศึกษามีความเข้าใจในการแสดงดนตรี ดังเช่น อภิชัย เลี่ยมทอง (2555 : 30) ได้กล่าวว่า การแสดงดนตรีที่ประสบความสำเร็จ นักดนตรีต้องมีการวางแผนเพื่อเตรียมตัวทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจให้การแสดงมีความสมบูรณ์ที่สุด เมื่อนักดนตรีมีการเตรียมตัวฝึกซ้อมที่ถูกต้องจะทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถควบคุมเทคนิคการบรรเลงเครื่องดนตรีช่วยลดความประหม่าและตื่นเวที จากการจัดการเรียนการสอนทั้งรายวิชาปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองและรายวิชาการแสดงเดี่ยวที่ผ่านมาทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหาของนักศึกษา กล่าวคือ นักศึกษาบางคนมีพื้นฐานการเรียนปฏิบัติเครื่องทองเหลืองน้อยทำให้ความสามารถในการพัฒนาตนเองให้บรรเลงเดี่ยวได้ช้าและขาดประสิทธิภาพ นักศึกษาที่มีพื้นฐานการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองที่ดีสามารถพัฒนาทักษะของตนเองให้สามารถบรรเลงเดี่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัญหาสำคัญที่พบก็คือ นักศึกษาขาดความรู้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทประพันธ์ดนตรีของนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียง และทักษะการวิเคราะห์บทเพลงอันเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การบรรเลงเดี่ยวมีสัมฤทธิ์ผลที่ดี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาขาดการวางแผนในการฝึกซ้อมและการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองและวิชาการแสดงเดี่ยวได้ ดังนั้น ผู้วิจัย

จึงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาและมีความตั้งใจที่จะศึกษา ค้นคว้า วิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อแก้ปัญหาของตัวนักศึกษา และทำให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวเครื่องลมทองเหลืองให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอนได้ และให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ บทประพันธ์และรูปแบบการแสดงเพื่อที่จะนำเสนอการบรรเลงเดี่ยวเครื่องลมทองเหลืองสู่สาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้ความสามารถไปประกอบวิชาชีพดนตรี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง
2. ได้ทราบผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
3. ได้ทราบความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่เลือกเรียนปฏิบัติ เครื่องลมทองเหลือง จำนวน 5 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) นายหิรัญย์ นรมาศ เครื่องดนตรีทรัมเปต (Trumpet) 2) นายศักดิเดช มั่งสวัสดิ์ เครื่องดนตรีเฟรนช์ฮอร์น (French horn) 3) นายอภิสิทธิ์ เมฆทัต เครื่องดนตรีทรอมโบน (Trombone) 4) นายศุภกฤต ไชยโกฏี เครื่องดนตรียูโฟเนียม (Euphonium) 5) นายสุวัฒน์ กลิ่นฟุ้ง เครื่องดนตรีทูบา (Tuba)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

1.1 บทประพันธ์การบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง จำนวน 5 บทเพลง

1.2 รูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ในการแสดงดนตรีของผู้วิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

2.1 แบบสังเกต (Observation) การปฏิบัติตามรูปแบบการฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้น

2.2 แบบประเมินทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง โดยผู้เชี่ยวชาญ

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research)

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการฝึกซ้อมตามรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยว

สำหรับเครื่องลมทองเหลือง โดยใช้แบบสังเกตโดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินผลการบรรเลงเดี่ยว โดยใช้แบบประเมินทักษะ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก

5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนา ทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง

6. การจดบันทึก (Field Note) โดยดำเนินการบันทึกทุกครั้งและใช้เครื่องมืออุปกรณ์ ประกอบการบันทึกข้อมูลช่วยเพิ่มเติมรายละเอียด เช่น กล้องถ่ายรูป กล้องวิดีโอ เครื่อง บันทึกเสียง ฯลฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยจากเครื่องมือที่ใช้ ในการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และกรอบแนวคิดทฤษฎี ต่าง ๆ ของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

สรุปผล

การพัฒนาและการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการฝึกทักษะการบรรเลง เดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า

1. จากการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับ เครื่องลมทองเหลือง และผู้วิจัยได้หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้อง (IOC) ที่ได้ คือ 0.89 สามารถใช้ได้ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติมว่าในขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม ควรเพิ่มเติมหัวข้อเกี่ยวกับการ แสงทาสีสีป็นต้นแบบในการบรรเลงและการแสวงหาตัวอย่างที่ดีจากผู้ประสบความสำเร็จ ด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีหรือผู้สอนที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติได้รับคำวิจารณ์มุมมองใหม่ ๆ ในการช่วยพัฒนาทักษะการบรรเลงให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง พบว่า ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และหากเรียงลำดับความพึงพอใจเป็น รายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด อยู่ในขั้นตอนที่ 3 การฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริงและการเตรียมตัวก่อนการแสดง คือ ในด้านการเตรียมตัวก่อนการแสดง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ ขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม คือในด้านความสำคัญของคุณภาพของเสียง มีความ พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) และในด้านการฝึกซ้อมจากช้าไปหาเร็ว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) และในด้านการฝึกซ้อมที่ละประโยคเพลง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ตามลำดับ และผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการฝึกซ้อม ในด้านการวิเคราะห์บทเพลง ควรมีตัวอย่างบทเพลงที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วมาให้ผู้ฝึกปฏิบัติได้เห็นถึงแนวทางการวิเคราะห์ด้วย

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม ควรมีตัวอย่างประกอบในทุกหัวข้อของขั้นตอน เพราะการมีตัวอย่างที่ชัดเจนจะทำให้การฝึกซ้อมประสบผลสำเร็จได้เร็วขึ้น และควรเพิ่มรายละเอียดและเทคนิคต่าง ๆ ในแต่ละหัวข้อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น Long tone Etude บทเพลงแบบฝึกหัด Lip slur Intonation Articulation และอื่น ๆ พร้อมตัวอย่างประกอบ

ขั้นตอนที่ 3 การฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริงและการเตรียมตัวก่อนการแสดง การเตรียมตัวก่อนแสดงนั้นว่ามีความสำคัญ หากเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแสดงหรือขึ้นบรรเลงบนเวทีการแสดงที่มีคนชมบ่อย ๆ จะทำให้ลดการตื่นเต้นลง และจะทำให้สามารถจัดแสดงดนตรีของตนเองได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น และการเตรียมตัวที่ เตรียมสถานที่ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ดี ย่อมทำให้การแสดงเดี่ยวประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญนำเพิ่มเติมนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนให้มีความละเอียดมากขึ้น พร้อมทั้งมีการยกตัวอย่างการวิเคราะห์บทเพลงในขั้นตอนที่ 1 และยกตัวอย่างการฝึกปฏิบัติในขั้นตอนที่ 2 ให้ผู้ฝึกปฏิบัติได้เห็นตัวอย่างเพื่อความรวดเร็วในการเรียนรู้และการปฏิบัติเครื่องดนตรีในบทเพลงได้ดียิ่งขึ้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และหากเรียงลำดับความพึงพอใจเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด อยู่ในขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม คือในด้านการฝึกซ้อมจากช้าไปหาเร็ว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาอยู่ในขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการฝึกซ้อม คือในด้านการจัดทำตารางเวลาฝึกซ้อม ($\bar{X} = 4.67$) และในขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม คือในด้านการฝึกซ้อมในช่วงยากของบทเพลง ($\bar{X} = 4.66$) ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมกับการวางแผนการฝึกปฏิบัติการบรรเลงเดี่ยวของเครื่องลมทองเหลือง เพราะผู้ฝึกปฏิบัติจะได้มีแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการฝึกของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดเลือกบทเพลงและการวิเคราะห์เพลงซึ่งก่อนหน้านี้มีปัญหาเรื่องนี้มาตลอด ในด้านของวิธีการฝึกซ้อมที่ถูกวิธีทำให้ผู้ฝึกซ้อมสามารถบรรเลงเพลงที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในด้านการเตรียมตัวก่อนการแสดงนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นเรื่องที่ดีเพราะจะสามารถทำให้ผู้แสดงได้เตรียมตัวก่อนการแสดง เป็นการสร้างความมั่นใจและการแสดงต่อหน้าสาธารณชนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลือง ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การแสวงหาศิลปินและผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการแสวงหาศิลปินต้นแบบในการบรรเลงและการแสวงหาตัวอย่างที่ดีจากผู้ประสบความสำเร็จด้านการบรรเลงเครื่องดนตรี หรือผู้สอนที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติได้รับคำวิจารณ์มุมมองใหม่ ๆ ในการช่วยพัฒนาทักษะการบรรเลงให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นข้อคิดที่ดีมากเพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติได้รับคำแนะนำจากผู้มีความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ เลิศเกียรติ จงจิรจิตร (2554 : 48) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาบทประพันธ์สำหรับทรัมเป็ตที่สำคัญ ได้กล่าวว่า นอกเหนือจากการฝึกซ้อมบทเพลงที่จะแสดงแล้ว ประสบการณ์จากผู้อื่นถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ผู้แสดงได้มีความคิดที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น การเพิ่มประสบการณ์ต่าง ๆ อาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การฟังจากสื่อบันทึกต่าง ๆ เปรียบเทียบการบรรเลง

จากอาจารย์ผู้สอนหลาย ๆ ท่าน หรือนักทรมเป็ทด้วยกัน การไปฟังคอนเสิร์ตที่หลากหลาย การสังเกตการณ์สอเครื่องดนตรีประเภทอื่น การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและยอมรับในคำวิจารณ์

2. การวิเคราะห์บทเพลง ในด้านการวิเคราะห์บทเพลง ควรมีตัวอย่างบทเพลงที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วมาให้ผู้ฝึกปฏิบัติได้เห็นถึงแนวทางการวิเคราะห์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555:30) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด ได้กล่าวไว้ว่า หน้าที่และเป้าหมายที่สำคัญของผู้แสดงดนตรีที่ดีนั้น จะต้องแสดงเพื่อถ่ายทอดความคิดและจินตนาการของผู้ประพันธ์เพลง ผ่านการบรรเลงบทเพลงให้ตรงกับสิ่งที่ผู้ประพันธ์เพลงต้องการให้มากที่สุด โดยนักดนตรีต้องศึกษาและมีความเข้าใจบทเพลง ความต้องการของผู้ประพันธ์เพลงซึ่งอาจรวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ดนตรี ทฤษฎีดนตรี และฉันทลักษณ์ของบทเพลง เพื่อที่จะเกิดความเข้าใจในองค์รวมของบทประพันธ์เพลงที่จะแสดง และสอดคล้องกับ ภาวไล ตันจันทร์พงศ์ (2555:42) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความมั่นใจในการแสดงเดี่ยว ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเลือกบทเพลงที่ต้องการบรรเลงได้แล้วให้นำบทเพลงนั้นมาวิเคราะห์ก่อน ในการวิเคราะห์บทเพลงผู้บรรเลงควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทเพลง เช่น วิเคราะห์ประโยคเพลง วิเคราะห์จุดพักประโยคเพลง วิเคราะห์สังคีตลักษณ์ เป็นต้น

3. ตัวอย่างเทคนิคประกอบ ควรมีตัวอย่างประกอบในทุกหัวข้อของขั้นตอน เพื่อให้การฝึกซ้อมประสบผลสำเร็จได้เร็วขึ้น และควรเพิ่มรายละเอียดและเทคนิคต่าง ๆ ในแต่ละหัวข้อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น Long tone Etude บทเพลง แบบฝึกหัด Lip slur Intonation Articulation และอื่น ๆ พร้อมตัวอย่างประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับ วรัญญา ศรีวรบุตร (2554: 124) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเล่นทริลสำหรับเปียโน ในบทประพันธ์ของ Johann Sebastian Bach ได้กล่าวว่า ทักษะการเล่นทริล ในด้านประโยคเพลง ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ยกตัวอย่างประโยคเพลงที่แสดงให้เห็นโน้ตทั้งประโยค “ก่อนหน้า – ตามหลัง” เพื่อจะได้เข้าใจในการใช้นิ้วอย่างถูกต้องและเหมาะสม ในด้านการใช้นิ้วสำหรับการเล่นทริล ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้เพิ่มการใช้นิ้วที่หลากหลายในแบบฝึกหัดให้มากกว่านี้

4. การเตรียมตัวก่อนการแสดง การเตรียมตัวที่ดีนับว่ามีความสำคัญ หากเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแสดงหรือขึ้นบรรเลงบนเวทีการแสดงที่มีคนชมบ่อย ๆ จะทำให้ลดการตื่นเต้นลง และจะทำให้สามารถจัดแสดงดนตรีของตนเองได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น และการเตรียมตัวที่ เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ดี ย่อทำให้การแสดงเดี่ยวประสบ

ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ ศรีสุนันท์รัตน์ (2554 : 39) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การตีความและแนวทางการฝึกซ้อมบทเพลงสำหรับทรัมเปตในผลงาน การประพันธ์ของ Torell, Martinu, Gibbons, Hansen cjt Ropartz และ เลิศเกียรติ จงจิรจิตร (2554 : 49) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาบทประพันธ์สำหรับทรัมเปตที่สำคัญ ได้กล่าวว่า ความประหม่าหรือความตื่นเต้นในการแสดงเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น การลดอาการประหม่าที่จะเกิดขึ้นคือการเตรียมความพร้อมในการแสดงและการฝึกซ้อมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และสอดคล้องกับ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555 : 307 – 38) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด ได้กล่าวไว้ว่า ความตื่นเต้นหรือตื่นเวทีนั้นเป็นเรื่องของจิตใจและส่งผลโดยตรงต่อร่างกาย ผู้แสดงควรได้รับการฝึกฝนประสบการณ์ในการแสดงต่อหน้าสาธารณชนอยู่เสมอ ควรหาโอกาสฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริง และฝึกซ้อมในสถานที่ที่จะทำการแสดงจริง เชิญญาติมิตรหรือเพื่อนหรือคนที่รู้จักมาชมการแสดงเพื่อฝึกฝนการตื่นเวที และทราบปัญหาต่าง ๆ และสามารถนำกลับไปแก้ไขในการฝึกซ้อมเพื่อการแสดงดนตรีที่สมบูรณ์ที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองของ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1.1 สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองและรายวิชาการแสดงเดี่ยว ในหลักสูตรฯ สาขาวิชาดนตรี ในสถาบันการศึกษาอื่นได้
- 1.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทอื่น ๆ ได้
- 1.3 สามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับนักศึกษาที่เลือกเรียนปฏิบัติเครื่องลมทองเหลือง อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนวิชาชีพดนตรีและการประกอบอาชีพของตนเองได้
- 1.4 เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีสากลสำหรับผู้สนใจศึกษาวิชาดนตรี ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่าง ๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรีสากลชนิดอื่น ๆ

2.2 ควรพัฒนาชุดฝึกทักษะการบรรเลงเดี่ยวสำหรับเครื่องลมทองเหลืองและเครื่องดนตรีอื่น

References

Apichat Liamthong. (2012). The main principles for utmost effective musical practice. *Rangsit Music Journal*, 7(1), p. 29-30.

Johann Sebastian Bach's Composition. Master's Thesis, Music Major, Payap University, Chiangmai.

Lertkiat Jongjirajit. (2011). *The study on a significant trumpet song*. Independent study, Music Program in Music Research and Development, Silpakorn University, Bangkok.

Music Major. (2011). *Bachelor of Arts, Music Major, (improved curriculum B.E. 2554)*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat University

Pawalai Tanchaitharapong. (2012). *Self-confidence encouragement for soloist*. *Rangsit Music Journal*, 7(1), P.40 – 47.

Varanya Seevarabuth. (2011). *The Development of Trill Exercises for Piano Music by*

Wiroj Srisununrat. (2011). *The interpretation and exercise for trumpet music by Torell, Martinu, Gibbons, Hansen Ropartz*. Independent study of Master's degree of Music Program in Music Research and Development, Silpakorn University, Bangkok.